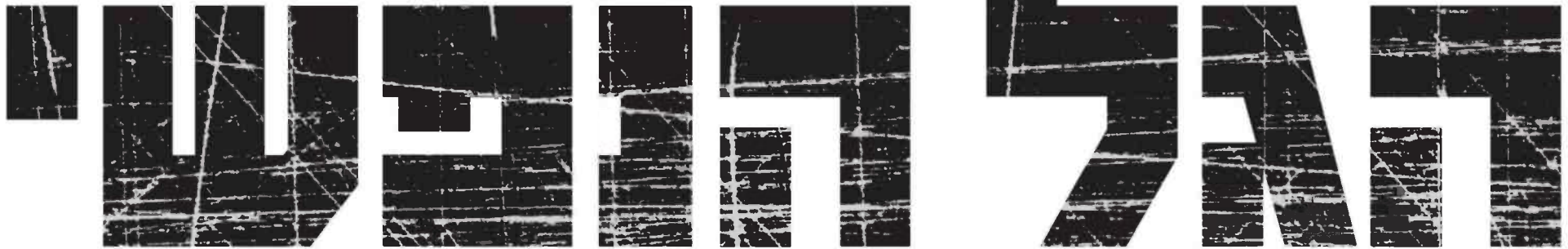

מבודדים, חרדים ובודדים: מכת המדינה החדשה שלא

מקבלת מענה מספק

דיכאון, חרדות ובודדות: המשבר הנפשי שהתפרץ לצד מגפת הקורונה לא מראה סימני דעיכה, להיפך ● דוח חדש של עמותת ער"ן, המתפרסם כאן לראשונה, מצביע על עלייה חדה בשנה החולפת של פניות על רקע מצוקה המוגדרת קשה ● בניגוד למידת הפגיעה שלהם מהנגיף עצמו, במקרה הזה הילדים ובני הנוער סובלים באופן מיוחד ● בער"ן מתריעים: "מדובר בהתמודדות נרחבת, חוצת גילים, שלא תיעלם בקרוב"

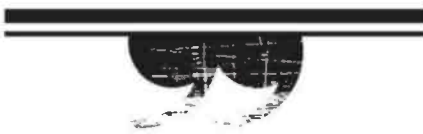
לשנה שקדמה לה. כ-84,081 פניות על רקע בדידות התקבלו בער"ן בשנת 2021, עלייה של 20% לעומת 2019 שלפני הקורונה. בעמותה מציינים עוד כי הבדידות עולה כסיבה משנית בלמעלה מ-85% מהפניות.

מגמה מדאיגה נוספת היא העלייה בפניות מצד צעירים. בער"ן הגדירו לאחרי רונה את בני הנוער (13-17) והמתבגרים (18-24) כאוכלוסיות סיכון שיש להתמקד בטיפול בהן בשנים הקרובות. למעלה משנה שהם מתמודדים, בנוסף לאתגרי גיל ההתבגרות, גם עם חוסר הוודאות של ימי הקורונה ולפיכך נמצאים בתקופה סוערת במיוחד, המתאפיינת באי-שקט, חרדה, מצוקה ובדידות עקב הקושי במעברים בין חירום לשגרה.

מנתוני העמותה עולה כי בקרב אוכלוסיית אלה נרשמה עלייה של עשרות אחוזים במספר הפניות בשנת שעברה. במהלך 2021 העניקו בער"ן סיוע ל-58,092 פניות מילדים ומתבגרים עד גיל 24, עלייה של 45% לעומת 2019 שלפני הקורונה. יצוין כי בקרב בני הנוער עד גיל 17 נרשמה עלייה של 5% במספר הפניות ביחס ל-2020, שכאמור הייתה שנת שיא במספר הפניות, ועלייה של 50% ביחס ל-2019.

מדובר ב-18,345 פניות של ילדים ובני נוער עד גיל 17 - עלייה של 28% לעומת התקופה שלפני פרוץ הקורונה, ו-39,747 פניות של מתבגרים בני 18-24 - עלייה של 50% מהתקופה שלפני פרוץ הקורונה ב-2019.

לאור הנתונים קורא דוד קורן, מנכ"ל ער"ן, להגדיל משמעותית את התמיכה בארגוני הסיוע הנפשי, "דוח ער"ן לשנת 2021 הוא קריאת השכמה לממשלת ישראל. המגפה הנפשית כאן כדי להישאר, וללא הגדלת התמיכה בארגוני הסיוע הנפשי נתקשה לתת מענה לאורך זמן למצוקה חוצת הגילים, ההולכת וגוברת. כל שקל שיושקע בנו הוא שקל מציל חיים הלכה למעשה, אשר יביא בהכרח להפחתת העומסים האדירים בשירותים הציבוריים. זו שעת חירום, והגיע הזמן להציב את המצוקה הנפשית בראש סדר העדיפויות".

סילמן: "החוסן הנפשי של אזרחי מדינת ישראל הוא זה שיקבע את עתידנו. הנתונים הללו מציבים בפנינו מראה קשה. המדינה לא ערוכה מספיק טוב לתת מענים מיידיים למצוקה בקהילה"

ביע על ירידה של 50% בפניות הכוללות התייחסות ישירה לנגיף הקורונה לעומת 2020. בער"ן מסבירים זאת בכך שהחשש הבריאותי או הפחד מהירבקות בנגיף - שכה, "המניע העיקרי לפניות השנה הוא הפגיעה בתחושת הביטחון, חשש מאובדן קרקע יציבה בתעסוקה ובשגרת החיים, ומפגיעה ברווחה הנפשית נוכח חיים בצל הנגיף".

"זו המגפה הכי מסוכנת", מסבירה יו"ר ועדת הבריאות, ח"כ עידית סילמן. "החוסן הנפשי של אזרחי מדינת ישראל הוא זה שיקבע את עתידה של המדינה. למעשה הראשוני הנפשי יש משמעות מכרעת בתוך כלל המענים. הנתונים הללו מציבים בפנינו מראה קשה. המדינה לא ערוכה מספיק טוב לטפל בקהילה, והמענים היום לא מספקים. המשרדים הרלוונטיים עובדים על החלטת ממשלה שתעשה שינוי משמעותי בתחום. יש צורך במענים מיידיים בקהילה".

מתבגרים בסיכון

תמרור אזהרה נוסף העור לה מתוך נתוני ער"ן מתייחס לתופעת הבדידות. כשליש מהפניות בשנת 2021 עסקו ישירות בבדידות קשה שהועצמה וגברה, וזאת למרות הסרת הגבלות על הרייזינג חוק הפיזי ביחס

הדר גיל-עד

הגל החמישי, אפשר כבר לומר בזהירות, נמצא במגמת דעיכה, אבל המגפה הנפשית שהתפרצה במקביל לקורונה עדיין בשיאה. בחברות התרופות לא מצאו עדיין חיפזן לתופעות הלואי המטרידות שהביא איתן הנגיף: דיכאון, חרדות לכלליות והרבה מאוד בדידות. שלא כמו הקורונה, הן פוגעות קשה במיוחד באוכלוסיית הילדים והנוער. אחרי למעלה משנתיים של התמודדות עם הקורונה, מתברר, אנחנו רחוקים מאוד מחזרה לשגרה. ב-2021, לפי נתוני עמותת ער"ן לעזרה ראשונה נפשית שמתפרסמים פה לראשונה, חלה עלייה חדה במספר הפניות העוסקות במצוקה נפשית המוגדרת קשה. גם הבדידות, למרות הסרת המגבלות על ריחוק חברתי השנה, הפכה למכת מדינה והיא אינה נחלתם של בני הגיל השלישי. כשליש מהפונים, מכל הגילים כמעט, סובלים ממנה. מי שנמצאים שם, בחזית המאבק בקורונה הנפשית, הם נציגי ער"ן, שברומה לצוותים הרפואיים מתריעים גם הם על קריסה. ברוח השנתי, שידון הבוקר גם בוועדת הבריאות של הכנסת, הם מציינים תמונת מצב מטרידה על המחיר הנפשי הכבד שהווירוס גובה מאיתנו.

דוד קורן. עומסים אדירים

אובדן קרקע יציבה

305,749 פניות מצוקה התקבלו בער"ן בשנת 2021, לפי הדוח. כ-25,480 פניות לחודש, כ-850 פניות ליום וכ-35 פניות במוצע לשעה.

ד"ר שירי דניאלס

עידית סילמן | צילום: יריב כץ

21.12x31.57	2/2	15	עמוד	כותרת - ידיעות אחרונות	14/02/2022	80612268-3
עמותת ער"ן - עזרה ראשונה נפשית ד"ר שירי דניאלס - 28190						

זינוק בתלונות על מצוקה נפשית

אפקט המגפה עדיין מורגש: נתונים חדשים ומדאיגים מצביעים על עלייה חדה במספר הפניות לעמותת ער"ן העוסקות במצוקה המוגדרת קשה • גם מספר הפניות על רקע בדידות טיפס במהלך 2021 • הדר גיל-עה, עמ' 14

שנה של בדידות

דוח ער"ן ל-2021

פניות עם תוכן אובדני

- 9,172 בשנה
- 920 פניות חירום
- 2-3 אירועי הצלת חיים מדי יום

פניות מצוקה

- 305,749 בשנה
- כ־25,480 בחודש
- כ־850 ליום
- כ־35 לשעה

50% יותר מ־2019

פניות על רקע בדידות

20% יותר מ־2019

- כ־84,081 בשנה

התמודדות עם הקורונה

50% פחות מ־2020

- 14.5% מהפניות

פניות מצוקה חריפה

- 85,610 ב־2021
- 64,175 ב־2020

צעירים בגילאי 18-24
39,747 פניות

50% יותר מ־2019

ילדים ונוער עד גיל 17
18,345 פניות

28% יותר מ־2019

ילדים וצעירים עד גיל 24
58,092 פניות

45% יותר מ־2019

התפלגות הפניות לפי גילים

